TAKSA PLAĆENA U GOTOVU

Obitelj

Broj 23

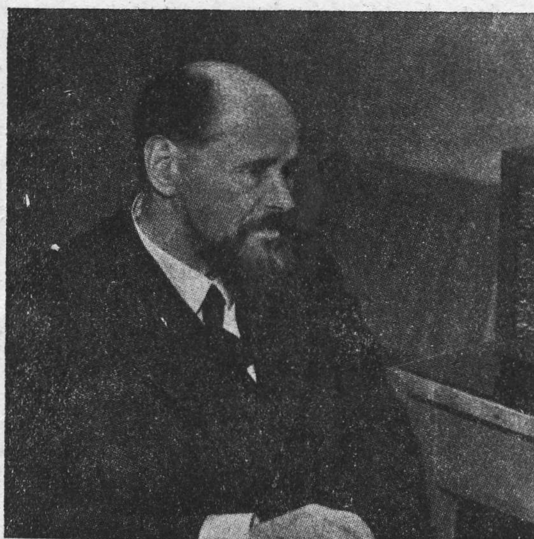
6. lipnja 1937

OBITELJ

ILUSTROVANI TJEDNIK
ZA HRVATSKU PORODICU

U ZAGREBU 6. LIPNJA 1937

IX. GODIŠTE BROJ 23.

Slika desno: POLJSKI PISAC KAZIMIERZ PRZERVA-TETMAJER proslavio je ove godine pedesetu godišnjicu svoga književnog rada

RAZBOJNICI NA SUDU

Napisao Kazimierz Przerva-Tetmajer

Išao je jednom Isus sa sv. Petrom kroz šumu, pa su se sreli sa tri razbojnika. Bilo je to negdje u liptovskim gorama...

»Hvaljen ...« reče Isus i skine šešir.

»Na vijeke vjekova!« odgovoriše razbojnici. »Kuda idete?«

Isus htjede nešto odgovoriti, ali mu sv. Petar skoči u misli i reče:

»Prosimo.«

I pogledaše razbojnici obojicu i rekoše im:

»Hajte s nama!«

I okrene se razbojnik i reče drugovima:

»Onaj stari će nam sjekiru nositi i drva cijepati, a onaj mlađi će nam vatru praviti i posluživati nas.« I upitaju ih:

»Hoćete li s nama?«

Sv. Petar se počeše za uhom, jer je znao, da su to razbojnici, pa mu je kao svecu bilo vrlo neprilično ići s razbojnicima. Ali se za tim uhom nije jako počešao, jer se bojao Isusa, šta će on reći. A Isus kimne glavom i reče:

»Dobro.«

To je sv. Petru bilo čudno, ali nije se mogao usprotiviti. Bojao se i razbojnika, a i Isusa je morao slušati. I tako su mu pričvrstili torbu na leđa, a Isus je odrezao malo kruha. Imali su još samo malo hrane, jer su išli izdaleka.

Idu oni tako, idu dobar komad puta, pa u jednoj šumi razbojnici legoše pod stabla i zaspaše.

I govori sv. Petar Isusu:

»Hajde, da pobjegnemo, da ne upadnemo s njima u nekakvu stupicu!«

Ali Isus nije htio na to pristati. Kad su se dakle razbojnici probudili, pošli su dalje.

Spuštalo se veče. Isus je nešto prigrizao, ali sv. Petru je bilo premalo. Svi su htjeli jesti — pa zar da umru od glada?

I gle, pred nekakvim vratima leži čovjek.

»Što ti je?« pita ga razbojnik.

»Gladan sam,« odgovori starac.

I onaj mu razbojnik dade svoj posljednji komadić kruha, koji je još bio sačuvao.

Idu oni dalje — preko širokog polja — puhao je hladan vjetar. I čuju, kako plače maljušno dijete.

»Zašto plačeš?« upita ga drugi razbojnik.

»Zima mi je.«

I taj drugi razbojnik skine sa sebe kožuh, ogrne njim dijete, a on se tresao u košulji na zimskom vjetru.

Idu oni dalje i vide, da gori kuća. Djeca plačući dozivaju: »Mama! Mamice!«

A treći razbojnik videći to skoči kroz prozor u sobu, koja je bila sva u ognju, i iznese majku one djece dobivši kod toga strašne opekline.

Otišli su dalje i ušli u jednu gostionicu, da ondje prenoće. Ali krčmarica ih je prepoznala i prijavila sucu. Taj dođe s prisjednicima i ljudima, te povezaše razbojnike, a s njima i Isusa i sv. Petra. Izvukoše ih iz gostionice i zatvoriše preko noći u podrum. Sv. Petar se ljutio, pa promrmlja Isusu:

»Nisam li ti rekao, da ćemo uz te razbojnike pasti u stupicu? Šta će sada biti s nama?«

A Isus ne reče ništa, samo je palcem nešto pisao po zemlji.

Drugoga dana izvedoše one razbojnike, Isusa i sv. Petra pred sud. U sudu su ih opkolili žandari i odveli ih u sudačku sobu, gdje su već sjedjeli suci. Bilo je sudaca isto toliko, koliko i razbojnika: tri.

»Vi ste krali?« upita najstariji sudac.

»Da.«

»Podmetali ste vatru?«

»Da.«

»Ubijali ste?«

»Da.«

Isusa i sv. Petra nisu ništa pitali, ali razbojnici su rekli, da su se s njima sreli, pa da su — htjeli, ne htjeli — morali ići s njima.

»Što da im dosudimo?« upita najstariji sudac suca na desnoj strani.

»Smrt.«

»Što da im dosudimo?« upita suca s lijeve strane, a on također reče:

»Smrt.«

»Vas trojica bit ćete obješeni,« reče najstariji sudac razbojnicima. »A vas dvojica možete ići kući,« reče Isusu i sv. Petru.

Sv. Petar htjede odmah otići, ali Isus se sagne k podu i stane pisati.

»Što to pišeš?« upita ga glavni sudac.

A nisu prepoznali Isusa ni suci ni nitko drugi.

»Pišem vašu osudu,« odgovori Isus.

»Kako ti to možeš našu sudačku osudu pisati po podu?«

A Isus digne glavu i pogleda ga slobodnim pogledom te reče:

»Šta si jučer uradio?«

Taj sudac problijedio, a Isus mu reče:

»Gladnoga si kijačom otjerao od vrata...«

Suci pogledaše jedan u drugoga, a i cijela je dvorana uprla pogled u tog suca.

A Isus reče onomu s desne strane:

»Što si jučer uradio? Nevino si dijete do krvi istukao...«

Suci pogledaju s užasom jedan drugoga, a Isus se okrene k onomu s lijeve strane:

»A što si ti uradio? Majku si iz vlastite kuće istjerao.«

Čitava dvorana pogleda u tog suca. Nastade tišina. Isus se okrene k sv. Petru i reče:

»Hajdemo!«

I krasno svijetlo zasja oko njegove glave. Sad su tek razbojnici vidjeli, da je to Isus, pa padoše na koljena i zavapiše:

»Gospode Isuse, Oče svijeta, blagoslovi nas!«

Isus ih blagoslovi znakom sv. križa, i u isti tren se pretvoriše u tri stabla jabuke.

Zatim Isus i sv. Petar iščeznuše.

Narod je odmah razumio, da je to bio Bog, te razoriše sudačku kuću, da u njoj iza Isusa nitko više ne sudi, a pred stabla jabukâ postaviše križ, koji do danas stoji.

Ona tri suca prognaše iz grada.

Tako je to bilo nekada. Ali danas više nema onako dobrih razbojnika, a ni Isus više ne hoda po svijetu u sandalama.

Slavne Hrvatice

IVANA BRLIĆ-MAŽURANIĆ

Ivana Brlić-Mažuranić, unuka pjesnika »Smrti Smail-age Čengića«, prva je žena, koju je ove godine počastila svojim članstvom najveća naša kulturna ustanova — Jugoslavenska Akademija

HRVATSKA KNJIŽEVNICA IVANA BRLIĆ-MAŽURANIĆ

Znanosti i Umjetnosti. Od svih hrvatskih žena, koje se bave književnošću Ivana Brlić-Mažuranić najjače se afirmirala u domovini i u stranom svijetu. Najveće priznanje kao vrsno umjetničko djelo stekle su njezine »Priče iz davnine«, koje je izdala g. 1916., a koje su prevedene i na neke strane jezike. Engleski prijevod tih priča uspješno je i raskošno ilustrirao hrvatski slikar Vladimir Kirin. »Priče iz davnine« odlikuju se živahnošću pripovijedanja, neobičnom radnjom, koja posve prirodnim tokom teče, plastičnim momentima i živahnim čuvstvom. Te su priče prava poezija, namijenjena mladeži, ali rado za njom poseže i svaki, kome je ugodno prepustiti se čaru fantazije i osjećaja. Sve su »Priče iz davnine« savjesno študirane i promišljeno postavljene te se zbog njihova sadržaja i zbog visokih njihovih umjetničkih kvaliteta možemo s njima ponositi pred ostalim kulturnim narodima. Pogrešno je mišljenje, da za široke narodne slojeve i za djecu možemo dati bilokakva beletristička djela bez obzira na njihove estetske vrijednosti. I dječja i pučka književnost traži umjetnički stil i izražaj. A u tome je velik uspjeh postigla baš naša književnica Ivana Brlić-Mažuranić.

Rodila se u Osijeku, a udala u Brodu za dra V. Brlića. Tek kao udata žena dala se na omladinsku književnost i surađivala je u više hrvatskih časopisa. Pored »Priča iz daljine« izdala je još i ove knjige: »Valjani nevaljani« (godine 1902.), »Škola i praznici« (g. 1906.), »Slike« (g. 1912.), »Čudnovate zgode šegrta Hlapića« (g. 1913.), koje su dramatizirane i prikazivane u zagrebačkom kazalištu, »Knjiga omladini« (g. 1923.).

P.

KAKO SAM POSTAO DALEKOVID

Napisao Georges Clemenceau

Ima tome tri godine. Sjedio sam u svome kabinetu i mirno čitao, kad mi prijaviše: Meyer. Mislio sam, da mi direktor Evenementa dolazi u posjete, i naredih, da ga puste unutra.

Zavjesa na vratima diže se, i ja ugledah starca lijepa, svježa, rumena, čiju korektnost ublažavaše neki izraz blagonaklone visine. Osoba mi je nepoznata. Lijep okvir bijelih uvojaka, sive oči s ljubaznim blijeskom, košulja bijela kao snijeg, velik redingote krupna gospodara govore u njegovu korist. Jedan mladić prati moga posjetioca, bez sumnje njegov tajnik.

Došljak priđe s dobroćudnim osmijehom:

»Molim vas dopuštenje, da ostanem pod šeširom,« reče familijarno, »jer se ničega ne bojim kao nazeba.«

Prije nego mogoh odgovoriti, jedan cilindar široka oboda posadi se smjelo na lijepu glatku lubanju. Čovjek sjede, jednako obasjavan lijepim blagohotnim osmijehom. Očito je htio, da se osjećam kao kod kuće. Moje je lice zacijelo izražavalo iznenađenje. Čekao sam njegov govor.

»Gospodine,« počne on, »najprije da vam zahvalim, što ste me primili. To me nije iznenadilo. Kod prijave ‚Meyer', svatko zna, što to znači.« Nijesam se mogao uzdržati, da se malo ne trgnem, i to nije umaklo mome posjetniku.

»Vidim po vašem pokretu, da me poznajete«, nastavi on slatko odstupajući u skromnost. »Bio sam siguran za to. General barun H. i markiza Z. opet su me jutros uvjeravali, da sam najpoznatiji čovjek u Parizu. Ali dosta sam govorio o sebi. Radi se o vama. Odavna sam želio, da vas vidim. Svi vaši prijatelji kažu mi: ‚Što ne idete, da ga vidite, to je divan čovjek, uživat će, da se razgovara s vama.' Samo sam odviše zaokupljen, zar ne? Oprostite mi, što nijesam mogao doći ranije.«

Bio sam i odviše voljan oprostiti čudnome gostu, kad on najednom vikne tonom punim najprijateljskoga zanimanja:

»Čekajte! A sad mi kažite, kako se osjećate?«

Sasvim zbunjen i ne važući više svojih riječi odgovorim glupo:

»Osjećam se dobro, hvala.«

»Ah, gospodine,« vikne moj novi prijatelj, »kako sam zadovoljan, da to od vas glavom čujem. Vi dobro znate, da je zdravlje jednog čovjeka, kao vi što ste, dragocjeno za Francusku. To je sreća, da se držite. Štedite svoju snagu. Vi radite previše. Potrebni ste nam.«

Izbačen iz kolosjeka i sav usplahiren slušam tu bujicu riječi vjerujući u neku zabunu i čekam kraj te pustolovine.

No rječiti starac, kojemu se lice sja od radosti zbog dobrih vijesti, koje sam mu dao o svome zdravlju, nastavlja ne hajući za moje zaprepaštenje:

»Ja ću vam reći. Što treba najprije njegovati, to je vid. Ništa nije tako dragocjeno. Kako čovjek može raditi s lošim očima ili s nevaljalim naočarima? Vi ste ugazili u pedesetu. Vaš vid mora da je počeo slabiti. Budite iskreni. Nemate li ništa u očima?«

Da kažem pravo, moj je vid pred nekoliko mjeseci malo popustio. Ali moj me posjetnik počeo uzrujavati. Ustao sam dakle i rekoh kratko:

»Ne, ništa. Vidim vrlo dobro.«

»To bolje,« odgovori tvrdoglavi govordžija, koji je ostao mirno, kao prikovan u svom naslonjaču. »Dobro, kad imate dobre oči, pogledajte ovu rijetkost.«

I ruka, s koje je skinuo rukavicu, turi mi pod noge najljepši Elzevir u najfinijem uvezu.

Tek sam otvorio knjigu, kad mi čovjek ustavši stavi ruku na mišicu i progovori glasom najljubaznijeg ukora: »Ah! Vi ste me prevarili! To nije lijepo. To ne bih bio očekivao od vas. Kako? Vi velite, da je vaš vid dobar, a razmak, na kojemu držite moju knjigu, da možete čitati slova, pokazuje, da ste dalekovid, strašno dalekovid, moj gospodine. Vaša zjenica sasvim se sploštila. Krajnje je vrijeme, da se nešto učini. Ah, baš je ružno, što ste me prevarili.«

Ne znam, što bih sve bio izmislio, da se ispričam. Ali nijesam imao kada tražiti isprike.

Jedan centimetar nađe se pred mojim očima, i prije nego sam imao kad da se saberem, daljina moga vida bila je izmjerena i dokaz moje prijevare naučno uglavljen.

»Broj 2314«, reče stari oštrim glasom tajniku, koji je šutio kao riba, tako da sam bio i zaboravio njegovu prisutnost.

Netom su te riječi bile izgovorene, već je mladić podigao plosnatu kutiju, koju je bio položio na pod, kad je ušao, razvio pred mojim zabliještenim očima listove ispresavijene kao neki beskrajni španjolski zid, koji je bliještao od nebrojenih stakala, kojih su pokretni odsjevi ispunili sobu zrakama, što su titrale.

Nijesam više ništa govorio sav satrt i poražen. Predao sam se na milost i nemilost. Onda moj neumoljivi dobrotvor ne mareći, što na zlo upotrebljava svoju pobjedu i postupa sa mnom kao sa mrtvom stvari, nasadi mi bez riječi naočari nasred nosa. Divnog li čuda! Čitao sam elzevirsko izdanje bez teškoće. Slova su iskakala pred moje oči s divnom jasnoćom. Koprena, koja je smetala već neko vrijeme mome vidu, a ja tome nijesam bio ni svijestan, počela se derati. Moje zadovoljstvo nije se moglo sakriti.

No moj velikodušni prijatelj bio je skroman u svome triumfu.

»Ova stakla ne mogu se nigdje naći. Proveo sam pola svoga vijeka izračunavajući njihovu debljinu i ispupčenost. Ne mogu se platiti suhim zlatom, jer za razliku od drugih ne umaraju vid. Ja sam učinio revoluciju. Mogu reći, da sam dobrotvor čovječanstva. Vaša zahvalnost za uslugu, koju vam činim, bit će sve veća od godine do godine. Ja vam ponosito proričem: vi nikad ne ćete zaboraviti Meyera.«

Zaista taj vražji čovjek učinio mi je uslugu, i nijesam mogao sakriti svoga zadovoljstva.

»Moram vas ostaviti. Vi ste sa mnom zadovoljni, i ja više ne ištem. Imam izvršiti jednu operaciju kod pukovnika V., koji me čeka.«

Bio bi puki egoizam od mene ostaviti pukovnika, da čeka. Meyer, koji nije skidao svog cilindra, takne ga lako desnom rukom i pokaže mi dvoje naočari, koje je ostavio na stolu:

»Za vas će biti samo četrdeset franaka.«

»O, nipošto,« odgovorim povrativši svoju izgubljenu energiju. »I polovica bila bi mnogo.«

»Koješta,« reče Meyer. »Ja znam bolje, što me stoje. Ja ih fabrikujem sam osobno, razumijete li? Mislio sam, da ste nesposobni cjenkati se za tu sitnicu, kad vam činim toliku uslugu.«

Nije dovršio svojih riječi. Očito ga je boljelo moje skupijaštvo i poštedio me je iz sažaljenja. I mene je bilo sram, što sam se bio usudio prkositi. S pokretom uvrijeđenog dobročinstva reče sasvim tiho:

»Dajte brzo trideset franaka, pa idem.«

Od toga dana ja sam dalekovid.

Treba li da kažem, da sam, kad sam razbio jedno staklo na naočarima tog Meyera, vrlo ga lijepo zamijenio za dva franka?

O Semiti, na koje cijeli svijet mrmlja, ima li igdje Arijac, koji bi vas mogao natkriliti?

Narodna priča iz Bosne

OTAC I SIN PUTNICI

Zabilježio Ante Šimčik

Bio otac i sin. Svuda su putovali. Napokon se stanu vraćati kući. Na putu zastane sin da odsiječe drenov štap, da se brane od pasa, ako bi gdjegod nasrnuli na njih, pa tako izostane iza oca. Otac odjuri, a sin ti za njim poleti kao puščano zrno. Nigdje ga! Izgubi se sin u nekoj šumi. Luta tamo amo kao mahnit, dok nagazi na raskršće. Tu mu se ukažu dva puta: jedan s desne, a drugi s lijeve strane. Dugo je premišljao, kuda će okrenuti. Najposlije odsiječe da krene na desno, pa što mu Bog i sreća da. Noć ga stigne. Tama je rasvijetljena mjesečinom, pa mu je lakše. Dogodilo se nekako oko uštapa. Idući ugleda vatru, gdje se podaleko svjetluca. Obraduje se misleći, da će tamo naći oca. Prevari se. Kad se približi, ima šta vidjeti: vatra gori, a oko nje se skupila četa hajduka. Svi pod oružjem. Ovan im se okreće na ražnju, a oni piju. Za njima postavljeno bure rakije, pa plosku po plosku donose i iskapljuju. Videći sin, na što je nabasao, okani se od straha, stane mu se kosa ježiti na glavi.

»Tko si i šta si? Šta te je dotjeralo do nas? Da nisi uhoda? Kazuj, more, ili ću ti sad otkinuti glavu kao pijevcu!« zagrmi jedan između njih, crn kao gavran, čupe mu se objesile do pasa, oči iskolačio, kao da će ga proždrijeti. Dijete šuti, ama ni riječi, nego kao prut strepi od straha i gleda, što će ga sad stignuti.

»Dajte mi ga da ga posiječem!« drekne drugi.

»Nemoj tako, jadan bio, nego neka ga jedan od nas, koji može najbolje u vis baci, a ja ću ga na sablju dočekati!« povikne opet treći. I tako se svi izredaju podjeljujući mu darove gori od gorega, a samo harambaša šuti, — kuša, kako je koji stao. Napokon skoči na noge kao bijesan, pa se prodre, da šuma zaječi:

»Ne ćemo, dobri ljudi, tako. Ništa vam nije dijete krivo! Možda je zašlo. Vi ste ga uplašili, pa ono ne smije pisnuti!«

»Pitajmo ga polaganije!« poviču svi ko jedan.

»Dobro«, reče harambaša. Pošto su ga tako zapitali, on makar mucajući kaza im sve, što je i kako je.

»Neka ga jedan vodi na pravi put, da može upraviti k hanu; možda mu je ćaća tamo!« reče harambaša. Ušute svi. Pošto im je ovan bio gotov, skinu ga s vatre i zaokruže oko njega. Za čas mu kosti ugledaju, a i dno bureta počne provirivati. Sve to sin gleda. Kad sve smire, onda skoči jedan, pa bure u jednu ruku, a drugom spodbije dijete. Ono se nanovo prepane misleći, da će mu sad odletjeti glava. Dovuče ga onaj na neki brijeg, pa sjede da malo oduši. Nakon nekoliko časaka poviče:

»Ulazi, dijete, u bure, da te spremim ocu!«

»Za boga, kako, hoću li se udušiti?« odgovori dijete plačući.

»Ne galami mnogo, bre, nego slušaj, što ti reknem!« zagrmi hajduk.

Dijete se počne uvlačiti, ali ne može da stane, pa ne može. Dok ti ovaj skoči, pa ga strpa na silu, te ga zakuje i zavaljuka niz brdo. Sleti bure na ravan, pa se napokon zastavi. Dovaljalo se blizu neke kuće, pa ga vaška opazila, te stala lajati. Srećom bilo je bure šuplje na poklopcu, pa je dijete moglo disati i viriti na polje kroz rupu.

Vireći gleda, šta se radi, i premišlja, gdje bi mogao sada biti, dok doleti ona vaška uprav do bureta, pa nasrne kao vuk. Dijete joj nekako ugrabi rep kroz onu rupu, a vaška poleti i povuče za sobom bure skevćući, dok opali buretom o jedan kamen, rep se s vaške odvali, a i kapak od bureta odleti, te se tako sin rastavi s buretom. Sad je veseo, kao da se posve spasao i s ocem sastao. Pođe dalje tražiti oca. Ugleda nekakvu veliku kućetinu, pa upravi put k njoj. Kad dođe pred vrata, reče:

»Dok su ovdje ovako velika vrata, bit će han, a može biti, da mi je i otac ovdje pao na konak.« To rekavši sam sebi, zalupa na vrata, a netko mu se projavi:

»Tko je?« . . .

»Otvori, da noćim«, poviče sin.

»Ne smijem u ova doba otvarati hana,« javi mu se isti.

»Otvori, bolan, imam ja tu oca, a evo je već i zora zarudjela, naskoro će i svanuti!« odgovori mu sin gotovo kroz plač. Na te riječi probudi se otac, sleti brže bolje na hanska vrata, pa zagrli sina lijevajući suze radosnice . . .

UZGOJNA ULOGA OBITELJI

Napisao Nikola Žic

Roditelji su po Božjem i prirodnom zakonu najpozvaniji i prvi uzgojitelji svoje djece. Uzgoj podmlatka je njihovo najpreče pravo i njihova najsvetija dužnost, kako nam povijest čovječanstva potvrđuje gotovo na svakoj stranici.

Ali uzgojna vlast roditelja nije neograničena, nego je omeđena svrhom uzgajanja, pravom djece na uzgoj, pravima zajednice na svoje članove i napokon zakonima ćudorednoga reda i providnošću Božjom iznad svega.

Roditelji nijesu gospodari djece. Ne može se reći, da djeca potpuno pripadaju roditeljima. Roditelji su samo odvjetnici i zastupnici svoje djece pred društvom i Bogom.

Ipak su roditelji, koji čestito živu u braku, najprirodniji uzgajatelji svoje djece. Nitko ne može dublje od njih shvatiti bit njihove djece. Intimno i trajno življenje u zajednici daje roditeljima neprekidnu priliku opažanja i individualnoga postupanja prema djeci. Sklonost roditelja prema djeci i briga za njihov uzgoj su zajamčene prirodnom ljubavlju vlastite djece i njihove sreće u budućnosti. Dijete nije nikome privrženije nego svojim roditeljima.

No te prednosti mogu ipak biti oslabljene i bez vrijednosti, ako roditelji nedovoljno poznaju sami sebe ili su opterećeni taštinom odnosno naopakom ljubavlju prema svojoj djeci, pače još krupnijim manama, koje lako opažaju i sama mala djeca, kao međusobnim ponižavanjem oca i majke, njihovim suparništvom u borbi za simpatije djeteta ili čak nepravednim zapostavljanjem odnosno mazenjem jednoga djeteta pored ostale djece.

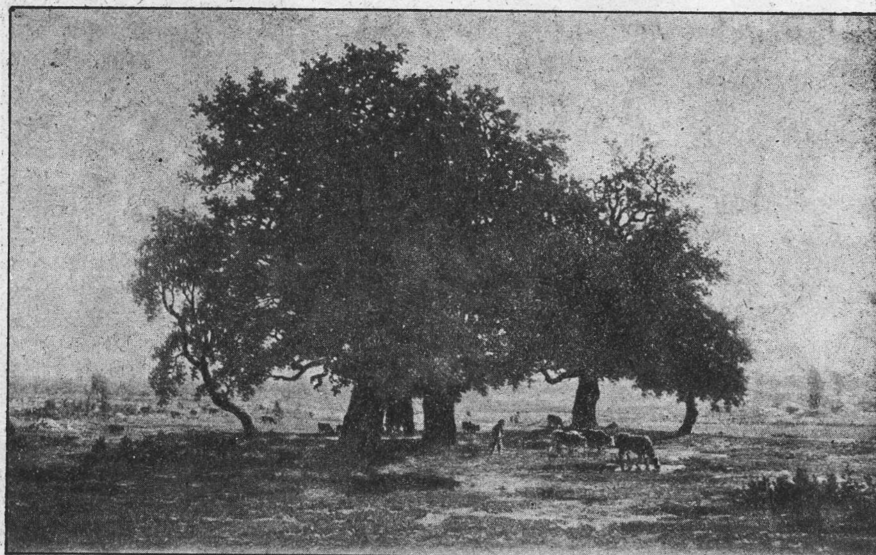
Roditelji su najjači i najodsudniji uzgojni čimbenici za svoju djecu i onda, kad to ni ne slute. Djeca uče i usvajaju za sav svoj život od svojih roditelja i dobro i zlo. Ponašanje i razgovori roditelja, njihove navike djelovanja i življenja i stotine drugih »sitnica« živ su predmet zapažanja i oponašanja kod djece. Roditeljski se dakle uzgojni utjecaj na djecu vrši svijesno i nesvijesno. Svijesni je utjecaj redovno povoljan, a nesvijesni je ponajviše sumnjive vrijednosti. Djeca vide i čuju sve, a roditelji nijesu nikada dovoljno oprezni, da nehotice ne uzgajaju slabo ili zlo.

U tome teškom i odgovornom zadatku roditeljima je potrebna pomoć sviju društvenih jedinica, naime općine, države, crkve i dobrotvornih zajednica. Čitavo društvo treba roditelje kao najpozvanije i najkvalificiranije uzgajatelje djece da podupre i da ih opskrbi svim sredstvima za ispunjavanje njihove uzgojne dužnosti, a u slučaju potrebe mora ih također prisiliti na vršenje dužnosti podesnim načinom.

Bezuvjetna predpostavka uspješne suradnje oca i majke jesu skladan postupak njihov u pravima i dužnostima uzgajanja, uporedan sklad u svima osnovnim pitanjima uzgoja, dakle i u sredstvima i u cilju, jednakost nazora i prakse u pitanjima ćudoređa i religije. Ta jednodušnost mora biti takva, da ni djeca ne mogu zamijetiti nikakvih razlika.

Današnji je život tako raznolik i ispunjen tolikim brigama za gospodarski opstanak, da mnogi roditelji ne mogu sami vršiti svoju uzgojnu službu potpuno. Stoga su upućeni na uzgojnu i obrazovnu suradnju društva. S njime moraju dakle podijeliti svoju uzgojnu dužnost, a i svoje uzgojno pravo. Ali im i u tome slučaju ostaje jedna važna obveza: s organima tih društvenih ustanova za uzgajanje njihove djece podržavati neprekidne i što jače veze, da škola uzmogne dati svemu podmlatku ono, što pojedini roditelji ne mogu. Pri tom će dakako čuvati i visoko cijeniti ugled i rad učitelja i zavoda pred svojom djecom, ali se ne smiju odreći prava i riješiti dužnosti, da budno paze i odlučno spriječe, ako bi nastala pogibelj, da im djeca pod vodstvom toga sekundarnog uzgojnog čimbenika zastrane ili čak zahire. U tome je pun smisao plemenite zajednice doma i škole. Na kraju smo školske godine. Škola vraća djecu roditeljskom domu. Roditelji preuzimlju djecu i svu uzgojnu brigu do buduće školske godine. Neka mjeseci praznika ne budu mjeseci praznine. Neka veliki školski praznici ne poruše ono, što je školska godina s teškom mukom sazidala.

Slika na omotu:
U divljoj šumskoj prirodi
Filmska glumica Silvija Sidney
Foto Paramount

Slika desno: HRASTOVI — Naslikao francuski umjetnik Théodore Rousseau

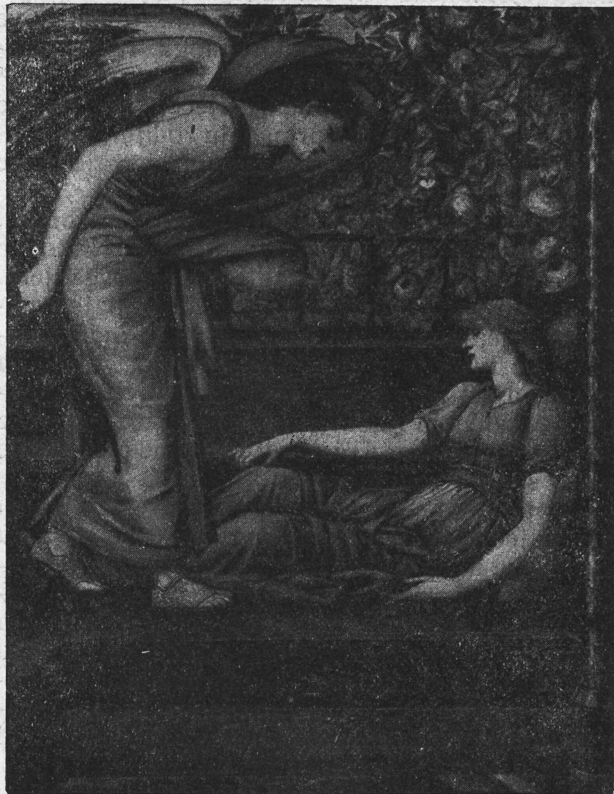
PRERAFAELITI I FONTAINEBLEAU-OVCI

Napisao Luka Perinić

Klasicistički idealizam i romantička fantastičnost, koji su ostavili vidnih tragova u slikarskim nastojanjima evropskih naroda, nisu našli jačeg odjeka na otoku Velike Britanije. Englezi se nerado udaljuju od realnosti — i u samoj umjetnosti! Stoga svi oni zanosi kontinentalnih Evropljana za antiku nisu mogli da u svoje kolo privedu i zadrže engleske majstore. A i povijesno slikarstvo romantike nije ih odvlačilo u daleku prošlost: uvijek su im najvažnije bile realne činjenice suvremenog života.

U najslavnijoj epohi engleskog slikarstva (Reynolds i Gainsborough) dominirao je portret, koji sili umjetnika da promatra zbilju, da je proučava i prikazuje. Na tim se osnovicama nastavljala kasnija engleska umjetnost, a koncem 18. stoljeća obogatila se i još jednim elementom, koji također sili umjetnika na proučavanje zbilje, — a to je pejzaž (krajolik). Možemo reći, da baš s pejzažom nastaje slikarstvo novih vremena i da su se baš putem pejzaža otkrivale nove slikarske vrijednosti: svjetlost, zrak, boja! — Začetnik novog, modernog pejzaža u engleskoj slikarskoj umjetnosti bio je John Crome (rodio se g. 1769., a umro g. 1821.), no pravu mu je vrijednost i značenje dao John Constable (rodio se g. 1776., a umro god. 1837.), koji neumorno izučava prirodu i posebnim je načinom interpretira, tako da se u mnogočem dodiruje s kasnijim impresionistima.

Takva umjetnička nastojanja i novi duh, koji je spoznao, da se i u modernom životu nalazi vrelo slikarskih motiva, sve su sile upotrijebili, da se umjetnost oslobodi ukočenih propisa akademizma. Akademije su sa svojim ustaljenim naukama o umjetnosti i receptima o izradbi umjetničkih djela priječile svaki slobodan razmah snažnih slikarskih individualnosti. Njihovi su okovi bili preteški za umjetnika, kojemu je sloboda prvi uvjet svakog stvaranja. Zato je i borba proti njima bila ogorčena i majstori su s radošću dočekali svaki glas, koji je ustajao proti suhoparnom akademskom dogmatizmu. U Engleskoj su najodlučniju borbu proti akademizmu poveli polovicom devetnaestog stoljeća umjetnici, koji su poznati pod imenom »Bratstvo prerafaelita«. To se »bratstvo« osobito borilo proti formalizmu akademske umjetnosti i htjeli su da svojim likovima dadu dublji duševni život. Borili su se proti bojama, kopiranim sa mrtvih

AMOR I PSIHA
Naslikao engleski prerafaelitski umjetnik Edward Burne-Jones

Slika lijevo:
KRAJOLIK
Naslikao engleski majstor John Constable

platna po galerijama, a naglašavali su svestrano proučavanje prirode. Borili su se proti rafiniranosti i vanjskih efekata, do kojih je nužno dovodilo oduševljenje za Rafaela i njegov vijek, pa su se obraćali onim majstorima prije Rafaela, »prerafaelitima«, koji nisu toliko savršeni u formi, ali su zato spontaniji u osjećaju, iskreniji, prirodniji.

Nije to prvi slučaj u povijesti slikarstva, da su se moderni umjetnici oduševljavali za prerafaelite. Poznato je, da su se nadahnuli na njihovim umjetninama i »nazarenci« t. zv. »Braća sv. Izidora«. Engleski prerafaeliti nadovezali su na umjetnost »nazarenaca«, a jedan od njih — Holman Hunt (rodio se g. 1827.) posve se stavio u službu kršćanstva (poput Overbecka). Pored Hunta začetnici su prerafaelitizma John Everett Millais (rodio se g. 1829., a umro g. 1896.) i Dante Gabriel Rossetti (rodio se g. 1828., a umro g. 1882.). Millais je osobitu pažnju posvetio realističkim tendencijama i produhovljenju osoba, koje slika; Rossetti — potomak talijanske porodice — više je mistik, više sentimentalan i sladunjav, a stvorio je onaj toliko popularan prerafaelitski ženski tip: pun nježnosti, s dugim haljinama, s visokim pasom, po kojemu se udešavala čak i moda ondašnjeg vremena! Taj njegov ženski tip su Edward Burne-Jones i Walter Crane toliko popularizirali, da je postao od značajnog utjecaja nesamo u slikarskoj umjetnosti, nego i u životu, jer se sav ondašnji elitni ženski svijet nastojao prilagoditi takvom »tipu ljepote«. Time se prvotno nastojanje engleskih prerafaelita, koje je bilo od velikog značenja za slikarstvo, razvodnilo i pomalo degeneriralo.

No zdrava misao engleskog prerafaelitstva našla je odjeka i kod drugih naroda, napose kod Francuza, kojima su se preselili neki engleski majstori i pobudili interes za svoju umjetnost putem raznih slikarskih izložbi. Duh, koji je donio engleski prerafaelitizam, i u Francuskoj se najprije obratio krajoliku, pa je tu priroda zahvaćena na nov i originalan način. Od tada datira t. zv. paysage intime (intimni krajolik), koji se rodio u francuskom selu Barbizonu... God. 1830. krenula je skupina mladih Francuza iz Pariza, da ljetuju u šumi Fontainebleau, daleko od civiliziranog svijeta, u intimnom zakutku sela Barbizona. Ti su mladi umjetnici slikali Božju prirodu, neizobličenu, nepatvorenu, i u njoj su otkrivali novu boju i svjetlost i nove zanose. Vodio ih je Théodore Rousseau (rodio se god. 1812., a umro g. 1867.), Camile Corot (rodio se g. 1796., a umro g. 1875.), Narcissus V. Diaz (rodio se g. 1807., a umro g. 1876.). Jules Dupré (rodio se g. 1812., a umro g. 1889.), Charles F. Daubigny (rodio se g. 1817., a umro g. 1878., Constantin Troyon (rodio se g. 1810., a umro g. 1865.) i drugi.

DANTEOV SAN — Naslikao D. Gabriel Rossetti

Svaki je od njih pridonio nešto posebno u afirmaciji nove umjetnosti pejzaža, barbizonske umjetnosti. Između njih je naročito popularan u širokim slojevima Jean François Millet, koji je u pejzaž unio osobe, koje su s njime srasle. U seljački pejzaž stavlja seljaka i po prvi put ga u povijesti slikarske umjetnosti ne uzima s pogrešne perspektive kao zaostalo i komično stvorenje, nego kao biće, u kojemu je personificirana snaga rođene grude, biće s dubokim duševnim životom. Millet nam iznosi seljaka i seljački život s puno dostojanstva i ozbiljnosti, s mnono ljubavi i shvaćanja, te je preteča idejnih pravaca, koji će u budućnosti naglasiti socijalne momente u slikarstvu. Osobito je poznata njegova slika »Angelus«, gdje su seljak i seljakinja zastali u poslu na njivi, da se pri zvucima »Pozdravljenja« pomole Onome, koji vedri i oblači i koji čini, da nam zemlja daje bogate plodove i stostruko nagrađuje našu muku i trud... Millet s drugim majstorima svoga doba, koji su se predali drugim strujama, približio je umjetnost životu i pomogao da se još snažnije ustalasa umjetnički interes i traženje novih izražajnih forma.

Slika dolje: ANGELUS — Naslikao Jean François Millet

Slika desno:

NARODNE PLESOVE PLEŠU U NARODNIM NOŠNJAMA UČENICE III. RAZREDA GIMNAZIJE ČASNIH SESTARA MILOSRDNICA U ZAGREBU

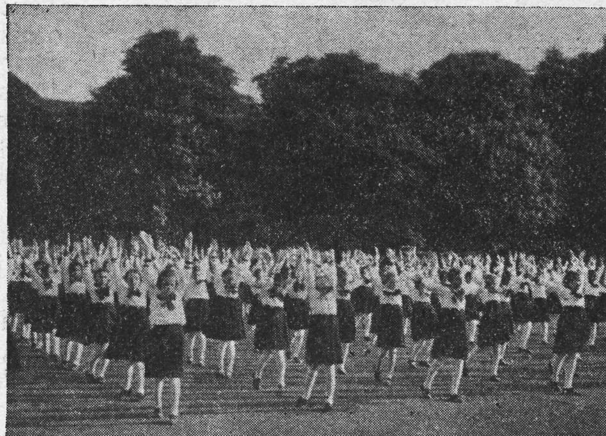

DESETA GODIŠNJICA GIMNAZIJE ČASNIH SESTARA MILOSRDNICA U ZAGREBU

1926./27. — 1936./37.

Velika je blagodat sviju zagrebačkih roditelja, a i mnogih izvan Zagreba, što mogu svoje kćeri, koje hoće da dadu na gimnazijske nauke, povjeriti odgoju u gimnaziju časnih sestara milosrdnica. Kolika je to blagodat, to znadu cijeniti nesamo katolički roditelji, nego i mnogi od onih, koji inače katoličkim nazorima na svijet baš nisu skloni, ali kad se radi o tom, da njihovo dijete, njihova kćerka dobije odgoj, kakav najviše priliči djevojci, te da bude sačuvana od loših utjecaja, koji se opažaju na mnogim drugim srednjim školama, osobito na onima, gdje muška i ženska mladež ide zajedno u školu, tada takvi roditelji ipak svoje dijete povjeravaju skromnim, dobrim, bogobojaznim sestrama milosrdnicama. Hvala Bogu, da imademo bar žensku katoličku gimnaziju, kad muške (osim nadbiskupske, koja je ograničena samo na svećenički pomladak) nemamo, a toliki i za takvom čeznemo!

Još prije deset godina nije ni ove ženske katoličke gimnazije bilo. Ali dobre i brižne sestre milosrdnice osjetile su veliku potrebu, da i takvom školom ispune nedostatak u hrvatskom katoličkom životu. I u jesen g. 1926. otvoriše svoju gimnaziju. Odmah na prvi mah upisalo se 140 učenica. I s Božjom je pomoću rad na tom polju sretno započet.

PROSTE VJEŽBE IZVODE UČENICE I. RAZREDA

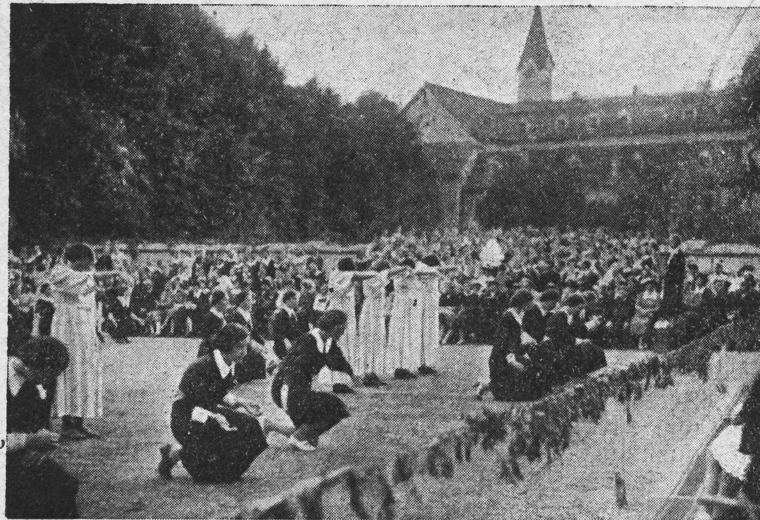
Sada je ta zagrebačka gimnazija časnih sestara milosrdnica navršila deset godina svog opstanka. Od godine do godine množio se u njoj broj učenica, pa evo u desetoj godini broji ništa manje nego njih 850 na broju.

Za toliki broj, koji će, ako Bog da, bivati i sve veći, nemaju časne sestre milosrdnice više ni dovoljno prostorija u dosadašnjoj zgradi, a niti je cijela zgrada takva, da bi odgovarala sve razgranjenijim i većim potrebama gimnazije. Već se nekoliko godina govori o nadogradnji i povećanju dosadašnje gimnazijske zgrade. Ali takva bi nadogradnja imala samo privremeno značenje i za nekoliko bi godina gimnazija opet imala da riješi nova pitanja svoga razvoja i proširenja. Zato su se časne sestre milosrdnice odlučile na vrlo smion, ali i potpuno opravdan korak: na gradnju posve nove gimnazijske zgra-

Slika lijevo:

VJEŽBE S TENIS-REKETIMA IZVODE UČENICE II. RAZREDA GIMNAZIJE

Slika lijevo:
PRIZOR IZ KANTATE K DESETOJ GODIŠNJICI SASTAVLJENE OD Č. S. BOGOLJUBE JAZVO I IZVOĐENE UZ SIMBOLIČKE RITMIČKE VJEŽBE UČENICA VI. I VII. RAZREDA

Glazba od č. s. Lujze Kozinović, gimnastičke vježbe od Vere Roksandić, a pjevačkim zborom dirigirala č. s. Aurora Dočkal

de. Deset je godina gimnazija časnih sestara milosrdnica proživjela u dosadašnjoj zgradi u dosta stisnutim prilikama, još će tako morati biti i u jedanaestoj godini, a u dvanaestoj će uz Božju pomoć već ući u novi modernu zgradu, gdje će se nesmetano moći razviti u najveći srednjoškolski zavod grada Zagreba, kao što je najbolji već i sada. Želimo tom pothvatu potpun uspjeh. Nova će gimnazija časnih sestara milosrdnica biti na Savskoj cesti, nešto po strani od središta grada, što ima svakako svojih prednosti a li i nedostataka. Trebat će se naviknuti, da djeca idu u taj dio grada u školu, no naviknut će se na to i djeca i roditelji. Taj je dio grada u najvećem razvoju, te za koju godinu ne ćemo više ni osjećati, da nije u središtu, kao što je u središtu dosadašnje mjesto gimnazije sestara milosrdnica.

VJEŽBE S UŽETIMA IZVODE UČENICE II. RAZREDA

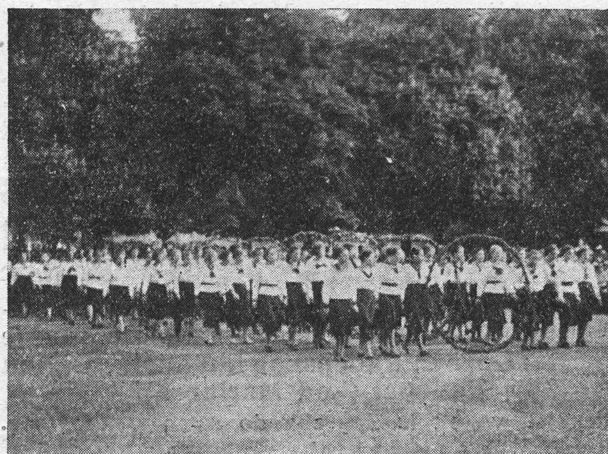
K proslavi 10. godišnjice svoje gimnazije priredile su učenice 17. svibnja svečanu izvedbu s krasnim pjevačkim i gimnastičkim nastupima, te donosimo s te izvedbe nekoliko slika. Svi su dijelovi programa bili lijepo izvedeni i izazvali udivljenje roditelja, koji su se bili sabrali, da i sami sa svojom djecom proslave jubilej njihove gimnazije. Bio je nazočan i hrvatski metropolita preuzv. g. dr Antun Bauer, nadbiskup zagrebački. Vrhunac je programa bila izvedba neke vrsti prigodne kantate k desetgodišnjem jubileju, spjevane od ravnateljice gimnazije č. s. Bogoljube Jazvo i uglazbljene od č. s. Lujze Kozinović. Pjevao ju je pjevački zbor gimnazijalki uz pratnju vojničke glazbe, a divne misli, koje su upletene u riječi i glazbu tog djela, bile su i vidljivo iznesene u ritmičkim prizorima učenica VI. i VII. razreda. Samo to djelo i njegova izvedba bila je doista najljepši odraz života, težnja, ideala i uspjeha ovoga katoličkog srednjoškolskog zavoda, kojemu daj, Bože, i u drugom deceniju još i većih uspjeha!

Dr Josip Andrić

Slika desno:
SKUPINE S KOTURIMA IZVODE UČENICE IV. RAZREDA
Sve slike foto „Obitelj"

NAJVEĆA ROBIJAŠNICA SVIJETA

Sovjetska je Rusija najveća robijašnica svijeta, jer je to zemlja, u kojoj nema slobode misli, slobode riječi ni slobode rada. Komunisti nam o Sovjetskoj Rusiji pripovijedaju kao o »zemaljskom raju«, a malo je ljudi, koji poznaju pravi život o toj zemlji. Zato svak treba da pročita roman-reportažu o životu u Sovjetskoj Rusiji, koji je napisao Solonjević, a izdala Knjižnica Dobrih Romana (Zagreb, Trg kralja Tomislava 21) pod naslovom: »Rusija u konclogoru«.

BORISOVA DRUGA MAMA

Napisala V. Jakšić

I.

One noći, kad se Lina vratila kući, bilo je sve tako tiho kao i onda, kad je odlazila. Čulo se samo tapkanje nogu konjâ, koji su odlazili u staju, a kašljucanje kočijaša, koji je spremao gunjeve s kočije, kojom se dovezla.

Kad je ono otišla, bilo je sve isto tako kao i danas, i ona se tome čudila. Žurila je širokim kamenim stubama u prvi sprat, gdje se nalazila njena soba. Otključa vrata tiho i uđe u sobu. U njoj je vladala sveta tišina i osjećao isti onaj miris kao i onda, kad je odlazila. Samo su vaze bile onda pune cvijeća, a sada su prazne. I Linino je srce bilo prazno.

Noć je. Topla ljetna noć. Lina otvori prozor, i u sobu se ulije val svježega zraka zajedno s tišinom. Lina nije znala, zašto je tako tužna. A tako se veselila rodnome kraju! Baci se napola obučena u udobni meki naslonjač i zaklopi oči.

Nekad? Što je bilo nekad s malom Linom u ovom naslonjaču? Nekad je znala plakati dugo i slatko naslonjena u sumraku. Bila je mlada, nježna djevojka s puno lijepih sanja, koja je u ovoj starinskoj vili proživljavala svoje najljepše dane. A sada?

»Fuj!« promrsi Lina naglas i sama se prestraši toga, jer su to bile prve riječi, koje je izgovorila u svojoj sobi nakon tri godine. Ali unatoč toga promrsi još jednom glasnije: »Fuj!« Kad je odlazila, išla je s puno nada, a vratila se evo razočarana. I sad u tihoj noći stale su joj se redati pred očima slike iz prošlosti...

— — — — — — — — — — — — — — — —

Kad je morala ostaviti svoje rodno mjesto, bilo joj je 18 godina, a živjela je sa starim ujakom i tetkom. Majka, svjetska dama, nije htjela ni za živu glavu ostaviti glavni grad, kad joj je liječnik rekao, da je Lini potrebna promjena zraka. Lina, boležljiva mala djevojčica bila je poslana u malo mjesto L., u kojem se i rodila, k starom ujaku i tetki, koji su tamo posjedovali vilu. Tu je ostala do svoje osamnaeste godine — posjećivana katkada od majke i sestre — pod brižnom paskom svojih rođaka Najednom dobije poziv od majke, da dođe u Z., jer je čeka iznenađenje.

I ona se ni ne sluteći, da je to posljednji put, oprostila kao djevojka od svoje mile sobice. Iznenađnje bilo je živo biće: mladi trgovac od kojih 30 godina, udovac Vladimir Sušin. Još prije nego ga vidjela, ocrtala joj je majka sve njegove strane hvaleći njegovo dobro materijalno stanje. Na koncu joj je rekla, da bi bilo dobro, da za njega pođe, ako se bude ona njemu svidjela i on joj. Njegovi roditelji živo žele, da se on oženi, jer je previše osamljen. Prvi put ga je trebala vidjeti na čajanki, koju je priredila njena majka. Djevojka je gorjela od radoznalosti, ali sva ta njena radoznalost isčezne u onaj mah, kad ju je pogodio njegov hladni pogled. Bio je inače lijep čovjek, visok, smeđokos, sa velikim sivim očima, koje bi bile vrlo lijepe, da nisu tako hladne. Cijelo njegovo lice iznakaživale su dvije ironične zlobne crte oko ustiju. Mladi čovjek trsio se, da bude prijazan i nježan, ali mu je to slabo uspijevalo, jer je iz njegove osobe izbijala neka hladna struja.

Lina se okrene k majci i reče:

»Nikad!«

Majka se nasmiješi i reče:

»Predomislit ćeš se, Lino!«

Lina je te riječi dobro zapamtila, i činilo joj se, da ih ne će nikad zaboraviti. Kad se na koncu našla sama s njim u pokrajnoj sobi, oslovi je on hladno:

»Gospođice, vaša majka vam je sigurno rekla, da su moji roditelji odlučili, da vas uzmem za ženu, a na to ih je potaknula ponuda vaše majke. Ja se kao poslušno dijete (i tu se ironično nasmiješi) pokoravam rado odredbi svojih roditelja, a mislim, da i vi isto tako.«

Stajao je čekajući odgovor pred Linom, koja je sva drhtala gledajući ga preneraženo, dok na koncu nije bez riječi briznula u plač. Nato je čula reski suhi glas, koji je izgovorio:

»Nadam se, da ne ćete praviti scena!«

Nato ga je pogledala od groze raširenim očima i prije nego što je nanovo briznula u plač, on se poklonio i bez riječi izašao iz sobe.

Iza toga slijedili su dani, u kojima se Lina očajno borila protiv toga, da postane njegova žena. No njezina mama je bez obzira na njene suze i molbe pripravljala skoro vjenčanje. Jednoga joj je dana Vladimir najavio, da joj ima nešto važno reći. Lina je bila radoznala. Toga je dana bio blijeđi nego obično i govorio je mnogo blaže.

»Dakle ovo moram, da vam kažem radi ravnjanja. Ja sam svoju pokojnu ženu ljubio iznad svega i ne bih želio, da mi je vi kada spomenete, a naročito ne s kakvim spočitavanjem. Nijedna žena prije ni kasnije ne će moći da mi svojom osobom istisne ni trunak osjećaja iz duše, koja još uvijek ljubi samo nju. Što kažete na to?«

»Samo hvala, gospodine, na ljubaznosti!« odgovori ona.

»Da, i onda još nešto!« nastavi Vladimir. »Ja imam sina.«

»Sina?« prenerazi se Lina.

»Da. Što se čudite? U porodu mi je umrla žena. Mojem sinu je sada šest godina i nalazi se kod mog brata na moru.«

»Nadam se, da se ne ću trebati truditi oko njegova odgoja,« uleti mu u riječ Lina sva dršćući od srdžbe.

Vladimir je očekivao od Line, da će se zanimati za njegovo dijete i da će ga zavoljeti. Mislio je ovom svojom ženidbom svome sinu naći majku, a da će sebi naći družicu, nije ni pomislio, jer je bio uvjeren, da nijedna žena nije tako lijepa i mila i pametna kao njegova pokojnica. Bio je uvjeren, da nijednu ne bi mogao voljeti. Kad je čuo Linine posljednje riječi, odluči da sina uopće ne dovede kući. Zato joj odgovori:

»O ne! Pobrinio sam se, da oslobodim te brige svoju buduću gospođu. Boris ima odgojitelja!«

»Hvala vam i na tome!« odgovori mu ona.

Gorko plačući pričala je to Lina svojoj majci i na koncu dodala:

»Vidiš, mama, sad i sama, da za tog čovjeka ne mogu poći. Tako mi je jasno izjavio, da me ne će nikada voljeti.«

»To se sve promijeni u braku. Ne boj se, još će te on voljeti više nego svoju prvu ženu.«

»Ali ja ga ne ću, ne ću, mama! Ja ga mrzim!«

»Umiri se, Lina! Moram ti nešto reći. Da su nam bolje prilike, ne bih ja tebe silila, da se udaš za onoga, koga ne voliš. Ali slušaj! Ti ne dobivaš gotovo ništa za miraz, pa tko će te u današnje vrijeme tako uzeti? Svijet gleda samo na novac. Tvoju sestru Miru teško sam udala, a tebe bih još teže. Promisli, on te uzima bez ičega osim onog najnužnijeg! Kad mi se potužila njegova majka, da joj nije drago, što joj je sin tako dugo udovac, ponudila sam joj tebe i rekla odmah sve. Ona je rekla, da te želi vidjeti, pa ako se svidiš njenu sinu i njima, ne traže ništa. Lina! Oni su tako bogati, da bi ti bila ovdje među prvim damama, a uz tebe i tvoja jadna majka, koja se ne će inače moći dugo održati na ovom položaju. I onda još nešto: u L. ne možeš vjekovati kao djevojka, a tamo partije ne ćeš naći.«

Majka je zagrli i reče:

»Poslušaj i ne će ti biti žao!«

Lina je stajala blijeda i kimnula glavom u znak pristajanja. Majka ju tada poljubi i klikne:

»Tako, tako, djevojčice moja! Prva dama ćeš biti, čuješ li, prva!«

Kasnije, kad se već bila udala, nije nikad ni riječju spomenula njegovu pokojnu ženu ni sina. Vladimir ga je često posjećivao, ali ona nije nikad izrazila želju, da ga vidi ili da što čuje o njemu. Tako su prošle tri godine. Za deveti Borisov rođendan odlučio je Vladimir, da ga dovede kući na mjesec dana, a ona se zato maknula i otputovala u L. tužeći se, da joj gradski zrak škodi zdravlju . . .

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

O svem tom razmišljala je sada i udisala miris tople ljetne noći. Sjedila je tako još dugo.

II.

Treći dan svog boravka u L. dobije Lina dva pisma. Jedno od svoga muža, koje je bilo hladno i poslovno i nije na nju djelovalo nikakvim dojmom, a drugo pismo od njene svekrve. Lina stade čitati svekrvino pismo:

»Draga moja Lina! Najprije Te svi pozdravljamo i želimo Ti ugodnu zabavu u L., za koji nam je Tvoja majka pričala, da je neobično romantičan. Ne ću da gubim mnogo vremena s formalnostima, već ću da ti opišem jedan razgovor, kojega sam slučajno nepozvana čula. Znaš, da je došao moj unuk, dragi mali Boris, kojega Ti uopće ne poznaješ (a to Ti jako zamjeram), i mi svi smo njime ushićeni. Može

MALE GUSLE I VELIKI GUSLAČ

Ti posvjedočiti Tvoja majka, kako je pametan, nježan, a i lijep. Moj ubogi sin, koji je inače vrlo hladan i izgleda bez osjećaja, mnogo je veselili ovih dana, što Ti isto može posvjedočiti Tvoja majka, koja je naš stalni gost te nam zamjenjuje Tebe.

Jednog dana sjedim ja u sobi i čitam, a pred mojim prozorima razvija se razgovor. Ja slušam i prisluškujem, i dijete moje, vjeruj mi, suze mi kaplju na novine. Mali moj unuk govori mome sinu, svome ocu:

‚Tatice, čuo sam, da sam dobio novu mamu.'

‚Da, srce,' odgovara moj sin (i ko bi mislio, da on uopće znade za riječ srce!).

‚A gdje je ta nova mama? Ja je još nisam vidio?'

‚Otputovala je.'

‚Ah! . . . A kako dugo si već oženjen?'

‚Tri godine, Boris . . .'

Oglas registr. pod S. Br 1675 od 17. XII. 1936.

,Ah!... Pa zašto je ja nisam nikad vidio? I Milivoj, moj prijatelj iz škole, ima također ovakovu drugu mamu, koja ga jako voli i on nju. Pa zašto moja druga mama...?'

,Šuti! Ona ne želi da te vidi!'

,O-o-o? A zašto?'

,Jer te ne voli...'

,Oh?! Pa još me nije ni vidjela!'

,Svejedno, dijete moje, ona te ne voli...'

,A tebe, tata?'

Nastala je šutnja. Ja sam se došuljala do prozora i pogledala dolje, a moj Vlado je imao pune oči suza. Čuješ li? Pravih pravcatih suza!

,Ne znam, srce, hodi pa se igraj...'

Dječak otrči, ali se za čas vrati i reče:

,Oh, kako bih je rado vidio! Da znaš, tata, kako jako!'

Što kažeš na to? Ne bi li ih pozvala u L., da djetetu ispuniš želju? Lina! Ja mislim, da je vrijeme, da ovo ledeno doba između nas sviju prestane. Ti nisi tako tvrda, kako se činiš, a ni moj sin tako zloban, kako izgleda.

Mnogo pozdrava od sviju, a naročito od mame.«

»Pa što je to sa mnom? Sva dršćem!« pitala se Lina odlažući pismo.

»Suze u njegovim očima? Suze? Kako to? Ah, da, sjetio se svoje pokojne žene, i otuda tolika nježnost. Srce? Zar to on uopće može reći djetetu? Pa ja sam mislila, da je sretan, što mu sin nije kod kuće, jer ga djeca smetaju. Bog zna, kako izgleda, kad je nježan. Oh, da mi je vidjeti,« mislila je i nehotice ponovila Borisove riječi: ,Kako bi rado vidjela kako rado...'

Zaklopi oči i zamisli sebi dječaka. Iste crte lica kao i u oca, samo nježne i mile bez zlobe. Oh, zar ne bi bila slast zagrliti to dijete i gledati mu dugo u oči, velike, sive tople? Zar ne bi život bio drugačiji, kad bi kraj sebe imala malo, živo, toplo biće, pravi kontrast svojem hladnom mužu?

»Neka dođe! Neka dođe!«

Iznenadni val radosti prelije joj dušu. Još nikad neokušana sreća pojavi joj se na vidiku, i ona se maši pera, da odmah napiše odgovor, ali joj suze zamute vid. Baci se u naslonjač i glasno stade jecati kao nekad, dok je bila djevojka. I učini joj se lakše, kao da je sa sebe skinula teški teret, koji joj je nametnula neprirodna ukočenost i hladnoća...

III.

Starinska vila u L. kao da je oživjela. Cijeli dan trčkara Lina po njoj i nalaže služavci, što da preudesi ili popravi. Vrt brižljivo uređen, vrt stare tetke gotovo je opustošen, ali su zato sve vaze, koje postoje u vili, pune cvijeća. Iz ormara iznose se izvezeni stoljnjaci i razni ukrasni predmeti, a Lina, koja nije nikad imala naročitog smisla za ukrašivanje stana, trči po sobama i nalaže služavci:

»Evo ovo ovamo! Ovo ovamo! Onu vazu na stol, a ovu na kamin!«

U njoj se zbio preokret. Činilo joj se, da u cijeloj prirodi, u zraku, vodi i cvijeću lebdi neka djevičanska svježina, koja ju je preporodila. Učinilo joj se, da je još djevojka, a ove tri godine, što su prošle, bile su kao tri hladna, prazna sna. I pianino, koji već dugo, dugo nije svojim zvucima opajao i razveseljivao Linu i njene starce, bio je svečano otključan. Prvi put nakon tri godine zabruje salonom mekani jasni akordi Štrausova valcera. Kroz zastave proviri jedna sunčeva zraka i osvijetli Lininu zlatnu glavu nagnutu nad glasovirske tipke. Nježni prsti hitro su prebirali po tipkama izvodeći krasnu melodiju besmrtnoga genija. Dva velika modra oka pod gustim trepavicama toplo su obuhvatile čas tipke, čas cijeli pianino milujući ga svojim pogledom, a oko usana treperio je zadovoljan smiješak. U cijeloj vili vladala je užurbana atmosfera radosnog očekivanja, a tetka je uzdisala:

»Zar sve to za tog tvog famoznog muža?«

Lina se prene:

»Ah ne-e! Ne, ne, tetice, to je za jednoga malog dječaka, koji nije niko drugi, nego dijete iz prvog braka mojega muža, a zove se Boris. S mojim mužem doći će ovamo, a ja ti moram priznati, da ga uopće ne poznam. Nego znaš što! U salonu bi trebali drugi zastori, jer su ovi pretamni. Čini mi se, da ti imaš neke bijele zastore, koje ne upotrebljavaš. Nije li tako?«

»Da, da, dobro je. Ali ja, znaš, ne volim baš odviše sunca.«

»Ali tetice, tă za dijete! Znaš, da mračne prostorije nisu zdrave. Djeci treba mnogo sunca i zraka, a i tebi ne će škoditi, budi uvjerena. Ana i Martin neka to preudese.«

»Bože, kako se brine za tog Borisa! Baš čudno!« mumljala je teta izlazeći iz Linine sobe.

Ogovor na Linin poziv, da dođu u L., stigao je. Bio je to kratak listić od njene svekrve, koja ju sva sretna pozdravlja i odobrava taj čin, jer da je to »prvi korak«, koji će ih zbližiti. Lina se gorko nasmiješi i sjeti se Vladimirovih riječi:

»Nijedna žena prije ni kasnije . . .«

Ona se radovala djetetu, baš od srca radovala. Bila je upravo nestašna kao djevojčica, a i njeno blijedo lice dobilo je ovdje na svježem zraku zdravu rumenu boju. Nije bila više ukočena velegradska gospođa, blijeda, hladna i čangrizava, već onakva, kakva je bila osamnaestgodišnja Lina prije, nego je postala Vladimirova žena.

VOLOVI — Naslikao Constantin Troyon

Osvanuo je dan 15. srpnja. Nad L. je zasjalo sunce pozlaćujući drevne starinske kuće i njihove vrtove. Nedaleko mjesta tekla je mala rijeka Sura. Tu se Lina kao djevojčica često igrala i kupala. Nad Surom su se svijale grane starih dubova i vrba, a s jedne i druge obale bila je mala livada, a zatim šuma. Toga dana je sunce žarko pripeklo već rano, i oko 10 sati osjećala se nesnosna omara u zraku.

»Bit će oluje,« govorio je stric, »a tvoji moraju danas stići.«

»Oh, Bože, kako je to nezgodno! Pokisnut će dijete,« uznemiri se Lina, a teta joj uleti u riječ:

»Dijete?? A tvoj muž? On neka pokisne, mili Bože, ako hoće, baš do kože!«

Lina i stric udare u smijeh. Teta je nehotice zabugarila u stihovima nad njenim mužem.

»Postaješ pjesnikinja: ‚Mili Bože, sve do kože!'«

Pucanj groma i bljesak munje trgne ih i zatim udari silna kiša. Kao da se nebo otvorilo, sipala je ljetna oluja vodu na L., a grom za gromom je udarao. Teta je hodala krsteći se po sobi i uzdisala:

»O Bože, kakvo nevrijeme, kakvo nevrijeme!«

Kiša je lijevala četvrt sata, a onda prestane. Lina otvori prozor i zaviče:

»Oh, kako je divan zrak! Dođite! No to će biti baš dobro za dijete.«

Zrak je bio pun sićušnih kapljica vode. S lišća i drveća je kapala voda. Neobična svježina vladala je u prirodi, jer je kiša oprala svu prašinu s lišća i cvijeća, pa su divne prirodne boje zasjale u cijeloj svojoj ljepoti. (Nastavit će se.)

POMLAĐENA STAROST

Napisala Zorka Sever

I on je bio mlad. Imao je visok položaj i lijepu mladu ženu. Imao je novaca i — što no bi rekô — svega, što mu je na tom bijelom svijetu srce željelo . . .

Ali vrijeme juri strelovito: ode mladost, umrije žena, i on se nađe star i sam na ovome svijetu. Život ga je prije mnogo mazio, i on je naučio, da ga svi tetoše i miluju. A sada je tako sam . . . Život mu se činio još uvijek prekratak, pa još nikako nije želio da umre, jer i smrt bje za nj velika zagonetka.

On je ostario, ostario, a da nikada nije imao djece. Da mu je sada barem koje! I premda je ljubio i bio ljubljen, on je bio uvijek jednako gladan ljubavi . . .

Nađe se žena mlada i zdrava. On ne želi bogatstva, već srca i mladosti . . . Ona je lijepa i dobra, a i velika je sirota, i pristane, da se za nj uda . . .

Sad je opet imao dom. Samoća ga ne muči, mlâda mu prolazi domom, koji sav dobiva novi čar.

Život dalje teče, no on je našao ono, za čim je žudio: imadu dijete! Drago, lijepo djetešce! To je njegova krv! Njegov se život preobrazuje! Toga osjećaja dosada nikad nije oćutio, a ima mu već skoro tričetvrt stoljeća! Tko zna, dokle će još — no, kad jednom pođe u vječnost, iza njega će ostati zdravo i mlado dijete, njegova pomlađena krv . . . i to ga smiruje . . . Tek starost mu je pokazala, koliko treba cijeniti djecu, tko je ima, a tko je nema, baš je kao suha grana . . . Hvala Bogu, on osjeća u sebi pomlađenu starost . . .

ŠTO ZANIMA ŽENE

DESET SAVJETA DOBROJ SLUŽAVCI

1. Radi s ljubavlju svoj posao!

2. Misli na posao i na ono, što radiš, pa ćeš biti prije gotova i ne ćeš načiniti štete.

3. Ne mrgodi se, kad ti gospodarica spočitne pogrešku, nego se pristojno ispričaj.

4. Ne ogovaraj svoju gospodaricu po stubištu i u praonici.

5. Govori o obitelji svojih gospodara tako, da bi to mogla slušati i tvoja gospodarica.

6. Priznaj, da te tvoja gospodarica ima pravo naučiti ono, što ne znaš.

7. Imaj na umu, da gospodarica ima pravo zapovijedati, a ti da treba da slušaš.

8. Ne misli, da tvoja gospodarica nema nikakvih briga.

9. Kad nastupaš u službu, ne reci, da sve znaš, kada si sama sebi svijesna, da samo malo znaš.

10. Priznaj, da troškovi za služavku u kućanstvu nisu maleni (mnogo veći nego sama tvoja plaća!) i nastoj, da to svojim radom odradiš u kućanstvu!

Dobar tek

Juha od zelenja, riže i žemljinih okrugljica. Nareži na ploške raznog zelenja i pirjaj na masti, zatim nalij vode i kuhaj, dok zelenje ne bude mekano. Sad ga prognječi kroz sito, posoli i kuhaj sa preparenom rižom. Na koncu zakuhaj i male žemljine okrugljice, velike kao trešnje.

Riža s teletinom. Peci teletinu na masti i luku. Preparenu rižu pirjaj na masti i uspi je k mesu. Dodaj žlicu soka od rajčice, zalij i pirjaj, dok ne bude mekano. Dodaj i sitne paprike.

Kobasice u vinu. Prepeci kobasice na masti s obadvije strane. Zatim ih zalij bijelim vinom i kuhaj. Kad je umak prokuhan, nareži i posloži na zdjelu odreske bijeloga kruha, poredaj na to kobasice i prelij sve umakom.

Palačinke s mesom. Zamuti od 2 jaja, ¼ l mlijeka i brašna tijesto za palačinke, pa ispeci palačinke. Ostatke mesa samelji, dodaj malo masti, jedno jaje, posoli, pobiberi, promiješaj i namaži tom smjesom tanko palačinke, koje onda posloži u šerpu, prelij mlijekom, u kojem si razmutila jaje, i prepeci u pečenjari.

Savijača od trešanja ili višanja. Tijesto za savijaču razvuci, naškropi rastopljenim maslacem, na polovicu tijesta metni trešnje ili višnje bez koštica, pospi šećerom pomiješanim sa cimtom i cijelo posipaj mrvicama prepr̄ženim na maslacu. Savij i peci.

ZA LJETNU MODU

Torta s jagodama. Načini na daski tijesto od 30 dkg brašna, 4 žumanjka, 4 dkg šećera i 20 dkg maslaca te ga ispeci u obliku za tortu. Kad je pečeno, izvadi ga, pusti da ohladi. Onda odozgo prevuci snijegom od 3 bjelanjka i 5 dkg šećera, pokrij gusto vrtnim jagodama, pospi šećerom i metni 10 minuta u vruću pečenjaru, da se načini korica. S. A.

Tjedni kalendar dobre domaćice

Rimokat. kalendar	Lipanj – Juni
Nedjelja **6** Norbert	Objed: Juha od telećih kosti s okrugljicama od jetara. Teleća pečenka s pirjanim graškom i salatom. Torta od jagoda. Večera: Pečeno meso od objeda. Jagode.
Ponedjeljak **7** Lukrecija	Objed: Juha od zelenja riže i žemljinih okrugljica. Palačinke s mesom. Večera: Jaja sa salatom.
Utorak **8** Medardo	Objed: Juha od kopriva. Kobasice u vinu. Savijača s trešnjama. Večera: Naduvak sa žličnjacima. (Cezner-Andrić: Domaćica u kuhinji, III. izdanje str. 65.)
Srijeda **9** Primo i F.	Objed: Prežgana juha. Drobljenac sa salatom. Večera: Bugarski paprikaš. (Cezner-Andrić: Domaćica u kuhinji, III. izdanje str. 28.)
Četvrtak **10** Margareta	Objed: Juha od artičoka. Riža s teletinom i salatom. Večera: Punjeni luk. (Cezner-Andrić: Domaćica u kuhinji, III. izdanje str. 27.)
Petak **11** Barnaba	Objed: Kisela juha. Mahune s prženim žemljinim mrvicama. Jagode. Večera: Drobljenac s trešnjama.
Subota **12** Ivan Fak.	Objed: Juha od cvjetače. Punjene artičoke. Torta s trešnjama. Večera: Špinat s jajima.

KULTURNI PREGLED

Radio

Zagrebački radio u Hrvatskom kulturnom tjednu. 6. VI. u 10 s., u 17 s. i u 19.30 s. prenosi sa festivala Hrvatkog Pjevačkog Saveza, a u 20.20 do 22 s. koncerti pjevačkih društava »Dr V. Maček« iz Oroslavlja, »Nevena« iz Subotice i »Nove Zore« iz Lomnice. — 7. VI. u 19 s. predavanje Jeronimskoga Društva: Dr Ferdo Rožić »Značenje Hrvatskoga Književ. Društva sv. Jeronima«, u 20.30 s. koncerat Zagrebačke Filharmonije. — 8. VI. u 20.30 s. komorni koncerat iz Hrvatskoga Glazbenog Zavoda. — 10. VI. u 19 s. predavanje Matice Hrvatske: Značenje i rad Matice Hrvatske, u 20 s. »Narodna godina« od Deželića i Širole. — 10. VI. u 20.30 s. koncerat Zagrebačkoga Kvarteta. — 11. VI. u 10 s. predavanje Jeronimskog Društva: Dr Josip Andrić »Rad i uspjesi Hrvatskoga Knjiž. Društva sv. Jeronima«, u 20 s. koncerat Hrv. pjev. društva »Sloboda«, u 20.30 s. koncerat orkestra Hrv. Glazbenog Zavoda. — 12. VI. u 19 s. predavanje Matice Hrvatske: Kako zamišljamo Maticu Hrvatsku u budućnosti, u 30 s. prenos opere iz Hrv. Nar. Kazališta.

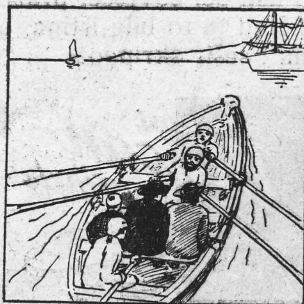
Događaji

21. svibnja: Francuski ministar vanjskih posala Delbos u Bruxellesu vijeća s belgijskim kraljem i vladom.
22. Italija objavila, da je za osvojenje Abesinije potrošila golemu svotu od 18 milijardi lira (tada je to bilo oko 50 milijardi dinara).
23. Talijanski kralj i kraljica vratili se iz Budimpešte u Rim.
24. Otvorena svjetska izložba u Parizu.
25. Vatikan nastoji, da dođe do primirja u Španjolskoj.

Pustolovni roman u slikama

ZLATNI OTOK

8. NAPISAO R. L. STEVENSON — ILUSTRIRAO STJEPAN PETREŠEVIĆ

»Hispaniola« je bila usidrena prilično daleko od kraja, te su morali čamcem do nje. Gdjegdje se čamac zapleo u konoplje drugih brodova.

Kad su se uspeli na palubu, pozdravi ih pomoćnik Arrow, s kojim je squire bio dobar prijatelj. Bio je to star, opaljen mornar i škiljio je.

Baš smo htjeli u sobicu, kadli jedan mornar potiči i reče, da kapetan želi govoriti sa squireom. Zvao se Smollett. Na riječ kapetanovu on uđe.

Smollett reče, da mu se posada broda ne sviđa, jer da barut spremaju kod sebe pod pramac. Oni se nasmijaše njegovim riječima.

Za našu obitelj

DJEČJE STRASTI

Napisao Martin Čuturić

Roditelji bi se radovali, kad bi im djeca uvijek ostala nevina i jednostavna kao u prvim godinama života. Tada bi im, makar i silom, mogli diktirati, da rade po volji oca i majke, te bi njihovo odgajanje bilo vrlo lagano. No ubrzo dolazi vrijeme, kad se djeca teže podvrgavaju volji roditelja i kad joj najradije protuslove. Sitne strasti, koje nismo ni zapazili, podigoše glavu i otkrivaju se kao — srdžba, ljubomor, zavist, oholost, razmaženost i t. d. I kod brižne obitelji nastaje pravo komešanje; nježna majka zaplače, otac se ljuti i udara po dječjim ručicama, baka veli, kako se danas redovito rađaju zločestija djeca nego nekada prije, djed naglašuje ustrpljenje, jer se djeca sama od sebe razviju i poprave, strina predlaže, da se dijete zatvori i strogo kazni, a uznemirena stara služavka, da mu se dade — šalica kamilice, jer je to najsigurniji lijek za sve... A svi griješe!

Zašto plakati i bojati se? Bog nam nije dao djecu za kaznu. Zašto se ljutiti, zašto vikati i kažnjavati? To može doista da ima značenja, ali nije glavno ni jedino srestvo da se doskoči odgoju. Narod veli, da je šiba došla iz raja — i kaznu možemo u odgoju upotrijebiti, ali kad su nam uzmanjkala sva druga srestva i mogućnosti, i to što rjeđe i što razboritije!...

Zapamtimo, kazna i vikanje ponajviše ne će izbrisati dječje strasti i zle sklonosti; a često će polučiti baš protivan rezultat — i posijat će neprijateljstvo i razdor među djecom i roditeljima. Međutim roditelji svojoj djeci uvijek moraju ostati ono, što doista jesu, t. j. otac i majka, koji neizmjerno ljube svoju djecu i koji im žele samo dobro. To djeca treba da osjete i da znadu, jer je tajna odgoja djece baš u tome, da u roditeljima gledaju i doista nalaze najboljeg prijatelja i suradnika, koji ih oslobađa zla i pomaže im u napredovanju prema dobru i savršenstvu.

Djeca vaša nisu vaši neprijatelji, s kojima se morate tući i neprestano biti u ratnom odnosu. Ljubav, ustrpljenje i mir kreposti su, koje bezuvjetno morate upotrijebiti u odstranjenju strasti i zlih sklonosti iz srdaca svoje dječice. Ako s ičim postignete, da vam se djeca poprave, to ćete postići takvim načinom i postupkom!

No pazite takav postupak prema djeci ne smijemo pobrkati s indiferentnošću ili s bezbrižnom nadom, da će se dijete već samo od sebe popraviti. Zapamtimo, da se dijete samo od sebe može jedino pogoršati.

Pomoć, koju ćemo djeci pružiti, sastoji se poglavito u ovome: da odgojimo u njima jaku volju! Jedino se voljom, dječjom voljom mogu skršiti strasti; zato je treba djetetu dati ili mu je povećati, ako je malo ima, ili mu je upraviti pravim putem, ako je ima od prirode...

Odgajajući dječju volju treba da vodimo brigu, da dijete naučimo da hoće ne sve, nego jedino ono, što je dobro — bez obzira na trud i žrtve. Trud i žrtva nužno prate naše htijenje prema dobru, pa je i tajna odgoja volje baš u tome, da privikavamo djecu na napore, na rad, na odricanja, na pregaranja. Škola žrtve jest najprikladnija škola za svladavanje strasti i zlih sklonosti!

M A L O Š A L E

DJEČJA RADOZNALOST. Božica: »Mamice! Zar ne, da se sladoled kuha na ledu?...«

KOD LIJEČNIKA: Liječnik: »Pijete li?«

Bolesnik: »Ne.«

»Pušite li?«

»Ne.«

»Plešete li?«

»Ne.«

»Sjedite li mnogo u kavani?«

»Ne polazim kavane.«

»Jeste li oženjen?«

»Ne.«

»Idete li u kazalište?«

»Ne.«

»U kino?«

»Ne.«

»Možda previše radite?«

»Ne radim baš ništa.«

»E, onda, čovječe Božji, ja ne znam, čemu ste vi uopće na svijetu?...«

MEĐU PRIJATELJICAMA. Cilika: »Tvoj muž ne pije, ne puši, ne karta... Mora da je vrlo odlučan čovjek.«

Anka: »On nije, ali zato sam tim odlučnija ja!«

ŽELJA. A: »Htio bih imati toliko novaca, da mogu kupiti cijeli čopor slonova!«

B: »A zašto bi zapravo htio da kupiš čopor slonova?«

A: »Koješta!... ne da kupim — htio bih samo da imam toliko novaca.«

AH TAKO! Besposleni: »Ne će vam biti žao, ako me uzmete u posao. Bit ćete sa mnom zadovoljni. Ja radim za troje!«

Poslodavac: »Ta valjda ne govorite ozbiljno?«

Besposleni: »Da — za sebe, za ženu i za dijete!«

LOGIČNO. Žena: »Opet dolaziš ravno iz birtije?«

Muž: »Svakako. Ta valjda ne mogu neprestano tamo ostati!«

TEŠKA STVAR. Muž (vraćajući se veseo sa izleta): »Slatko moje srčeko... huik... nemoj se srditi... huik... ali kaput mi je v blato odletel...«

Žena: »Pa kaj ga nisi mogel zadržati? — ti nesrećo jedna!«

Muž: »Nisem... huik... kajti sem ga imal na sebi... huik!«

ČUDOM SPAŠEN. Novinar: »I vi ste jedini preživjeli taj brodolom? Kako ste se samo spasili?«

Putnik: »Evo, ponajprije da vam reknem, da sam zakasnio na taj parobrod...«

U TRAMVAJU. Kondukter: »Ovdje se ne smije pušiti, gospodine! Zar ne vidite, da je napisano: Pušenje zabranjeno!«

Gospodin (mirno): »E, kad bi se čovjek mogao držati svega, što piše u tramvaju! Eno ondje na primjer piše: Svi nosite tople zimske Tivar-kapute! — I to po ovoj vrućini!«

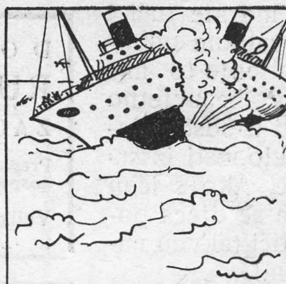
PRAZNOVJERJE. A: »Te tvoje cipele sigurno nisu plaćene, jer neobično škripe.«

B: »Mani se, čovječe, praznovjerja! Kad bi to bila istina, onda bi mi i šešir škripao!«

DOBRIJAN KAO ŠAHIST

Po moru se čika vozi
bez brige i straha,
na palubi lulu puši
i igra se šaha!

Ali brod je naišao
na veliku minu,
stradao je i sad eno
tone u dubinu!

A naš čika smjelo skače
usred mora pusta
i ne pušta šah iz ruke
ni lulu iz usta...

Nestalo je silnog broda
u morskoj dubini,
čika puši i igra se
na plavoj pučini...

Ilustrovani tjednik „Obitelj" izlazi svake nedjelje. Pretplata 30 Din na tri mjeseca, za inozemstvo 4 dolara godišnje. Pretplata se plaća unaprijed Rukopisi se ne vraćaju. „Obitelj" izdaje Konzorcij Kuća Dobre Štampe. Za izdavača i uredništvo odgovara Dr Josip Andrić, glavni urednik „Obitelji" Zagreb, Trenkova 1. Adresa uredništva i uprave „Obitelji": Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21. Telefon 54-17. Ček. rač. pošt. šted. br. 33.536 „Obitelj" se tiska u Tiskari Narodnih Novina u Zagrebu. Za tiskaru odgovara V. Kirin, Deželićeva ul. 2.

moda

moderne bluze i kostimi

Lijevo: Jednostavni proljetni sportski kostim iz tamnoplave tkanine sa dvije bluzice. — *Desno:* Moderni komplet sa kockastim haljetkom. Suknja jednobojna tamno-smeđa. K tome prikladne dvije bluzice. Mijenjajući bluze dajemo kostimu ili kompletu gotovo nov izgled.

DJEČJE SKLONIŠTE Č. SS. OD MALOG ISUSA U ŽUPI SV. JERONIMA U ZAGREBU

1. Djeca iz skloništa na svojoj božićnoj priredbi. — 2. Dok vani vlada nevrijeme, djeca se lijepo u kući igraju. — 3. Djeca iz skloništa pod rascvjetalom trešnjom. — 4. Najljepše je biti u vrtu za ovako krasnih dana.

Foto Finderle